

BOHUSLÄNINGEN

bohuslanningen.se

PRIS: 20 KR • FREDAG 11 FEBRUARI 2011

Läraren som körde
med eleverna

FAMILJENYTT, sidan 21

Debutförfattare
besökte skola

TANUM, sidan 9

TIPSA OSS!
Tel: 0522-990 99
e-post: 99000@bohuslanningen.se

Nord-
ostlig
vind
-2
Sista sidan, del 2

UDDEVALLA

Energibolag stöter på patrull

Uddevalle Energi har köpt in en begagnad anläggning för att uppradera biogas för fordonstrift. Nu ifrågasätts om den klarar alla miljökrav.

Sidans 28

LEDARE

Det behövs
med andra
ord en djupgående analys av statistiken och verkligheten i lektionssalarna.

UDDEVALLA

Stöldhärva nystas upp

Polisen håller på att lösa en stor stöld av verktyg ur en container på Bohusgården.

Sidans 26

LYSEKIL

Lärarstudenten till Nicaragua

Sara Petersson är en lärarstudent som fått smak för det spanska språket.

Sidans 11

SPORTEN

I morgon invigs Rimnershallen

Nu är det dags. På lördag invigs Rimnershallen – Uddevallas nya idrottsanläggning.

Sidorna 36-37

DEL 1			
Ledare	2	Lyskil	10
Debatt	3	Önert	12
Hälsor	4-7	Dalarna	13
Musik	8	Lagbyrå	14
Tanum	9	Amman	15-20
Sidans	10	Familj	21-23

DEL 2			
Uddevalle	25-29	Kultur & Skola	40-43
Swery	30	Dalarna	43
Världen	31	Serier	44
Början	32-33	Råd & Vård	44-47
Sporten	35-39	Väst	48

Starke Arvid arena till salu för 1,5 milj

Skarsjövallen kan komma att byta namn igen. Ljungkile SK har erbjudit Uddevalla kommun att köpa namnrättigheterna till arenan för 1,5

miljoner kronor. Det innebär att Starke Arvid arena kan vara ett minne blott. – Vi förhandlar med tre parter just nu och vill naturligtvis ha

ut så mycket pengar som möjligt, säger Paul Pettersson, ordförande i Ljungkile SK.

Sidans 35

Träning som ska rädda liv

Räddningstjänstens personal i norra Bohuslän ska utbildas för att kunna göra snabba räddningsinsatser i sjöar och hav. Sotenas räddningstjänst leder utbildningen av ytvärräddningsinstruktörer. Här är det Patrik Lång som hoppar i, medan Jan Thorsen är övningsledare.

Foto: Lasse Edvart

Sidorna 6-7

KÖP 2 BETALA FÖR 1
eller HALVA PRISET på alla märkeskläder

Speciell erbjudande
HALVA PRISET
vid gästgästgäst

Vill du ha över 1000 kläder till halva priset?

OPTIKER LILJELOOD
Kungälvsgatan 13, Uddevalla. Tel: 0522-70 000

Det Personliga Smått Familjetorget sedan 85 år

LILJELOOD STÖRST OCH LEDANDE PÅ MÄRKESGLASÖGN

Hemtrevligt
med snygga & prisvärda möbler

Street Oppet avslut med massivt, mjukt eller väntat. 350x205 cm, 14 00 cm. Tyg Natura grå och Cortina svart. 3 olika kombinationer finns för engående leverans.

12.990:-

MÖBEL CENTER
Kungälvsgatan 30, 114. Tel: 0522-345 00

Måndag-fredag 10-18 • Lördag 10-14

Välkomnar utredning om vanvård

Elisabet Höglund, 66, glömmar aldrig hur föreståndarinnan på Simmeröds barnhem utanför Ljungkile trakasserade henne. Hon är en av alla dem som välkomnar utredningen om vanvårdade omhändertagna barn på 1900-talet.

Sidorna 26-27

■ ■ ■ **LIVSAVGÖRANDE INSATSER.** Kroppstemperaturen var bara 13 grader, när den sjuåriga flickan från Orust kom till sjukhuset. Men hon överlevde den iskalla dramatiken i havet, dagen före julaften. Ett mirakel anser enig expertis världen över. Nu utbildas räddningstjänstens personal för att kunna göra akuta livsavgörande dyk-insatser i hela norra Bohuslän.

Tiden det tar att hitta en person som fallit i vattnet är avgörande för utgången. Patrik Lans är en av räddningstjänstens anställda i Sotenäs, som utbildas för att kunna göra snabba livsavgörande räddningsinsatser.

Sotenäs räddningstjänst leder utbildningen av ytlivräddningsinstruktörer. Här är det Patrik Lans som hoppar i, medan Jan Thorsen är övningsledare.

Marcus Larsson har trasslat in sig i fiskebåtens propeller. Men Patrik Lans kommer till snabb uppsättning och kan fortsätta räddningsinsatserna.

Uppdrag: Rädda liv

En iskall kamp mot klockan när dykarna tränar

Räddningslinan och lufttuber är obligatorisk utrustning vid en dyk- eller räddningsinsats.

Han påbörjar uppstigningen, men hans lina fastnar i fiskebåtens propeller. Tunga, djupa andetag väser genom andningsmasken.

BOHUSLÄN: Snön ligger vitt och pudrig på bryggorna. En svag, men bister bris viner genom skinn och ben. Det iskalla havet är ännu inte fruset när räddningstjänstens personal i Sotenäs övar livräddning på Fisketången. Uppgiften är att hitta ett barn (övningsen en räddningsdocka) som fallit i havet efter en olycka. Det är bråttom, för tiden är helt avgörande för utgången.

Inom en timme

Patrik Lans och Marcus Larsson gör sig redo att gå ner. Dykutrustningen är på och räddningslinan fäst i ryggen. Lufttuber laddade. Sakta försvinner de ner under ytan.

När larmet går, är målsättningen att vi ska vi nå alla kommunala hamnar och badplatser på norra Bohuslän inom en timme, säger Peter Bergman, chef för räddningstjänsten i Sotenäs.

Om två år ska det finnas en färdig dygnet runtorganisation med utbildade vattendykare för sex kommuner i norra Bohuslän – från Uddevalla i söder till Strömstad i norr. Tolv dykare i en flexibel stab med hela norra Bohuslän som arbetsfält.

Marcus Larsson och Anders Rallbring gör de sista förberedelserna inför räddningsdyket.

bel stab med hela norra Bohuslän som arbetsfält. Kostnaderna för utbildning och drift delas mellan de sex kommunerna. Sotenäs räddningstjänst kommer att utbilda personal för jourverksamheten.

Livsiktigt träning

Det bubblar på vattenytan. Tunga andetag från kläppande räddningspersonal. Ner igen under ytan. Under ett gammalt fiskefartyg och vidare bort och ut. För att söla efter den som fallit i och ligger livlös någonstans på havsbotten.

Den närmaste jorden har tidigare varit lagd på Göteborgs räddningstjänst. När den här verksamheten är uppbyggd kommer vi att stå bättre rustade för akuta livräddningsinsatser i sjöar och hav, säger Bengt Wingsedt, avdelningschef på räddningstjänsten i Uddevalla.

Det rycker i räddningslinan. Marcus Larsson har hittat barnet (räddningsdockan) som ligger livlös på botten. Han påbörjar uppstigningen, men hans lina fastnar i fiskebåtens propeller.

Tunga, djupa andetag väser genom andningsmasken.

Kollegan Patrik Lans kommer till undsättning, tar över och simmar mot bryggan.

Det ingår minst tre personer i ett räddningsteam, säger Jan Thorsen som leder övningen. Han har medvetet lagt den i ett besvärligt område.

Risk att fastna
Patrik Lans när bryggkanten är så glad på mig just nu. Men det är ofta så här verkligheten ser ut, säger Jan och syftar på de besvärligheter som kan bli vid en dykinsats – till exempel riskerna att fastna i båtpropeller.

Patrik Lans när bryggkanten med ett säkert tag om dockan. 10 minuter har gått sedan de gick ner och inledde räddningsövningen.

Det kan vara möjligt för en människa att överleva i upp till 45 minuter under vattenytan.

En räddningsinsats kan pågå i upp till en timme, men tiden det tar att hitta en person är ofta helt avgörande för utgången, säger Peter Bergman.

Mattias Möden
1123-301 14

Lasse Edvardt
1123-301 14

Det här händer när kroppen blir kraftigt nedkyld – narkosläkaren berättar

Anders Mäkk, narkosläkare på NÄI berättar att kroppens behov av syrgas, näringsämnen och cirkulation minskar när man är kall.

I situationer där kroppen kyls ner långsamt töms kroppens reserver allt eftersom och man har ingenting kvar när man blir medvetslös, säger Anders Mäkk och förklarar vidare.

Men om kroppstemperaturen däremot sänks snabbt har man en del förärr kvar och det är därför man kan klara sig något längre i en sådan situation, även om kroppstemperaturen är väldigt låg. Det förekommer till exempel vid en del specialoperationer att man snabbt kyls ner kroppen för att lättare kunna operera.

Om man har barn en förmåga att klara sig bättre än vuxna vid en snabb nedkylning. Men det är enligt Anders Mäkk inte vetenskapligt klarlagt varför det är så. Yttre blodkärl sänks av blodet dräneras via djupa liggande blodkärl för att minska nedkylningen av blodet. Hjärtfrekvensen kan bli så låg som 10 slag per minut.

Snabb nedkylning. Nedkylning i vatten går upp till 25 gånger fortare än i luft.

Hjärtfrekvens sänks. De yttre blodkärlen sänks av blodet dräneras via djupa liggande blodkärl för att minska nedkylningen av blodet. Hjärtfrekvensen kan bli så låg som 10 slag per minut.

Mirakelräddningar där människor överlevt kraftig nedkylning
1999. Anna Bågenholm från Vänersborg räddades efter att hon fallit i havet utanför Norge i Nordnorge. Hon hade en kroppstemperatur på 13,8 grader.

2007. En ung man hittades i ett vattendrag i Norge. Kroppstemperaturen var 20 grader när han kom till sjukhuset.

2010. 23 december påträffades en 7-årig flicka i havet utanför Näsund på Orust. Hennes kroppstemperatur var bara 13 grader när hon kom till sjukhuset.

Symptom vid sänkt kroppstemperatur:

35°C – frossa, dålig motorik, försämrat omdöme

32°C – avtagande frossa, kan inte gå, kraftigt förvirrad

28-30°C – långsam puls och andning, stor risk för hjärtflimmer. Kraftigt nedkylad medvetande.

25-27°C – medvetelos, kan till synes verka död.

Livsiktigt träning. Marcus Larsson, Jan Thorsen och Patrik Lans kommer att utgöra tre av totalt tolv personer i en flexibel stab, som kommer att ha hela norra Bohuslän som arbetsfält.